Mal for labrapport i FY1001 Mekanisk fysikk

T. C. Djupvik^a, O. F. Jakobsen^a

^aInstitutt for fysikk, Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Universitet, N-7491 Trondheim, Norway.

Sammendrag

Denne teksten tar for seg hvordan man skriver en fysikkrapport. I tillegg fungerer den som en mal for rapporten som skal skrives som en del av semesteroppgaven i emnet FY1001 – Mekanisk fysikk.

Her skriver du et sammendrag av rapporten. Sammendraget skal være veldig kort men må inneholde svaret på tre spørsmål: 1. Hva gjorde du (hva målte du)? 2. Hvordan gjorde du det (hvilken metode)? 3. Hva fant du (resultat)?

1. Innledning

I dette prosjektet undersøkes det hvilke effekter som bremser opp bevegelsen til en sylinder som ruller rent i bunnen av en sirkelformet bane. Det kommer ikke til å bli tatt hensyn til sluring, men både luft- og rullemotstand kommer til å bli tatt med i modellen. Ved å sammenligne de eksperimentelle målingene med de numeriske og analytiske løsningene av ligningen som beskriver systemet ønsker vi å anslå verdier for de ulike dempeeffektene. I tillegg vil det bli diskutert hvordan de ulike bremsekreftene varierer alt etter hvor sylinderen er i banen.

Videre vil diskusjonen sammenligne måleseriene av ulike sylindre, og $\dots$

2. Teori

For å beskrive bevegelsen til sylinderen kan man bruke Newtons andre lov i tangentiell retning. Man kan da finne et uttrykk for $\ddot{\phi}$ gitt ved $\dot{\phi}$ og ϕ . Denne differensialligningen inneholder også de tre dempekreftene f_S , f_D og f_R , som henholdsvis inneholder diverse dempekrefter, luftmotstand og rullefriksjon.

$$\vec{f_S} = -\tilde{\delta}\vec{v} \tag{1}$$

$$\vec{f_D} = -\tilde{\beta} |\vec{v}|^2 \hat{v} \tag{2}$$

$$\vec{f_R} = -|\vec{f_R}|\hat{v} \tag{3}$$

Her er $\tilde{\delta}$ $dempingskonstanten, \tilde{\beta}$ dragkoeffisienten. Det kan vises at F_R kan uttrykkes ved

$$|f_R|\operatorname{sgn}\dot{\phi} = m\left[cl\ddot{\phi} + \frac{d}{r}\left(l\dot{\phi}^2 + g\cos\phi\right)\operatorname{sgn}\dot{\phi}\right]$$
 (4)

Ved å bruke Newtons andre lov på den rullende sylinderen og bruke ligningen for f_R kommer man frem til følgende uttrykk:

$$\ddot{\phi} = -\omega_0^2 \sin \phi - 2\delta \dot{\phi}$$

$$-\frac{\pi \phi_R}{2\omega_0} \left(\omega_0^2 \cos \phi + \gamma \dot{\phi}^2\right) \operatorname{sgn} \dot{\phi}$$

$$-\beta \frac{3\pi}{4\omega_0} \dot{\phi}^2 \operatorname{sgn} \dot{\phi}$$
(5)

Her er størrelsene δ , β og ϕ_R skalerte versjoner av $\tilde{\delta}$, $\tilde{\beta}$ og d, der d er armen til normalkraften (se figur 1) og så videre ...

$$e^{i\pi} = -1$$

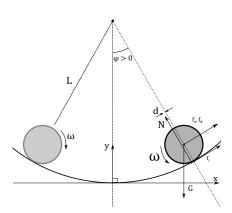
3. Metode

Presentere hvordan data ble samlet og analysert. Vise evt. til deler av kode som er brukt.

#Dette er bare eksempelkode
print("Hello World")

4. Resultat

Dette kapitlet er sterkt knyttet til laboratoriejournalen fra eksperimentet. Hvis du har skrevet en god journal og fulgt anbefalinger om å gjøre alle tabeller og kurver ferdige under skriving av journalen, er resultatkapitlet lettskrevet. Prøv å gjøre det til et selvstendig kapittel. Presenter resultatene i logisk rekkefølge. Prøv også å legge resultatene frem slik at de resultater som leder til konklusjonen trer klart frem. Bruk tabeller og diagrammer og angi resultater fra eventuell feilanalyse av eksperimentet. Hvis diskusjonskapitlet ser ut til å bli litt magert, kan det være en tanke å kombinere resultatkapitlet og diskusjonskapitlet. Store sett med rådata hører ikke hjemme i en rapport, med mindre det er presentert i en grafisk form.

Figur 1: Her skriver du figurteksten. Merk at denne kommer under figuren. Naturligvis avslutter vi figurteksten med punktum, og det gjelder selv om den inneholder bare én setning eller til og med bare ett ord.

I denne delen har dere ofte bruk for tabeller. Et eksempel på dette kan du se i tabell 1. Merk at denne tabellen inneholder få skillelinjer, som gjør at den blir ryddig og pen.

Tabell 1: Målinger av de ulike sylindrene.

Sylinder	masse	indre diameter	ytre diameter
v	(g)	(mm)	(mm)
1	442 ± 0.5		73.5 ± 0.1
2	1097 ± 0.5		$44.5 {\pm} 0.1$
3	255 ± 0.5	$42.4 {\pm} 0.1$	$36.5 {\pm} 0.1$

5. Diskusjon

Her er det konklusjonen av resultatene dine som skal diskuteres, og for å kunne diskutere dette må du sette dem inn i en større sammenheng. Dette gjør du ved å relatere resultatene dine til tidligere utførte undersøkelser på samme område, og ved å forutsi de konsekvenser som resultatene av din undersøkelse medfører. derere

Oppgave 3 (Diskusjon) Ved hjelp av de numeriske metodene dere utviklet i oppgave 2 kan dere nå sammenligne nume- riske og eksperimentelle resultater. Selv om størrelsene ϕ_R , β og δ er ukjente størrelser (som er svært vanskelige å måle), kan de likevel anslås ved å bestemme hvilke verdier for ϕ_R , β og δ som gir best samsvar mellom numeriske og eksperimentelle resultater.

3a) Bruk CN-metoden til å eksperimentere med forskjellige verdier for ϕ_R , β og δ . Prøv (på øyemål) å finne parametre som gjør at de eksperimentelle målingene samsvarer best mulig med de numeriske resultatene. Oppgi hvilke verdier dere har funnet, og forklar hvilke krefter som bidrar mest til å bremse sylinderen.

3b) De forskjellige dempingsmekanismene avhenger alle av v (merk at $l\dot{\phi}=v),$ men ikke på samme måte. Under hvilke deler av bevegelsen opplever sylinderen mest/minst bremsing fra kreftene dere har anslått som de viktigste?

3c) Dersom dere har to måleserier for to forskjellige sylindre, sammenlign verdiene dere anslår i 3a) for begge måleseriene. Hva kan være en fysisk forklaring på det dere observerer? Hvis dere kun har én måleserie, kan dere spekulere i hvordan dynamikken ville endret seg om dere endret noe ved sylinderen (masse, radius, massefordeling etc.).

6. Konklusjon

Konklusjonen er rapportens viktigste del. I konklusjonen legger du frem ditt egentlige faglige bidrag. Det er som regel formidlingen av dette bidraget som er hovedgrunnen til at du skriver rapporten. Konklusjonskapitlet bør ikke skrives før du har tenkt grundig over resultatene fra dine egne målinger og sammenlignbare målinger gjort av andre i lys av den teori du har valgt å tolke resultatene innenfor. En god konklusjon er kort og presis, og presenterer kun hovedresultatet og konklusjonen fra diskusjonen. Eventuelt fremtidig arbeid kan også nevnes her.

Vi har gitt dere et eksempel på rapportoppsett. Nå er det din tur – lykke til!

Referanser

 V. Falch, N. H. Aase og S. C. Johnsen. Prosjektbeskrivelse Lab 3 FY1001. NTNU Institutt for fysikk, 7. oktober 2022.